

Doktorandský študijný program

Sociálna práca

Všeobecná charakteristika

Sociálna práca je študijný odbor zo sústavy študijných odborov, spravovaných ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania, v ktorej absolvent nadobúda profesionálnu spôsobilosť vykonávať povolanie sociálneho pracovníka. Pri jeho komponovaní vychádza z Európskej konvencie o všeobecnej porovnateľnosti dôb vysokoškolského štúdia, ktorá bola prijatá Radou Európy. Okrem toho sa vychádza z právne záväznej hlavnej smernice Európskej únie z 21. januára 1988 - Smernica Rady Európy o všeobecnom systéme uznávania vysokoškolských diplomov udelených na základe ukončenia odborného vzdelávania v trvaní aspoň troch rokov.

Sociálna práca je súčasťou spoločenských potrieb tretieho milénia v rozvoji terciárnej sféry spoločenského života. Pre súčasnú dekádu milénia sa predpokladá aspoň taká potreba profesionálov v sociálnej práci, aby bolo možné vyrovnáť zaostávanie SR za vyspelými krajinami západnej Európy.

Na doktorandskom stupni štúdia sociálnej práce je študijný odbor zameraný nielen na rozšírenie poznatkov založených na súčasnom stave poznania, ale najmä na vlastnom príspevku študenta k nemu, ktorý je výsledkom vedeckého bádania a samostatnej tvorivej činnosti. Študijný program sa orientuje najmä na teoretické poznatky a ich praktickú aplikáciu v sociálnej práci so zameraním na problémy, súvisiace so životnými a pracovnými podmienkami, ako je chudoba, nezamestnanosť a pod., súvisiace s kvalitou života a prevenciou sociálno-patologických javov.

Cieľom je výchova špičkových vedeckých a odborných pracovníkov a ich uplatnenie pri tvorbe štátnej sociálnej politiky, získavaní nových teoretických poznatkov, pri plánovaní a riadení činností s dopadom na administratívu, legislatívu s možným dopadom na kvalitu života.

* Absolvent doktorandského štúdia sociálnej práce na Pedagogickej Fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku má vytvorené podmienky, aby ovládal vedecké metódy a techniky vedeckého výskumu v oblasti vied o spoločnosti a človeku.

Teoretické poznatky

Absolvent doktorandského stupňa teoreticky ovláda všetky činnosti, ktoré vykonávajú sociálni pracovníci, je schopný zorganizovať operačný prieskum, má potrebné vedomosti a zručnosti, aby mohol vzdelávať na univerzitách v oblasti sociálnej práce. Absolvent má teoretické vedomosti a odbornú prípravu pre vedeckú činnosť a zároveň už preukázal, že ovláda činnosti spojené s rozvojom teórie a metodológie sociálnej práce s vyučovaním na vysokých školách.

Preto si absolvent v rámci študijného programu doktorandského štúdia sociálnej práce na PF KU v Ružomberku osvojuje vedomosti z nasledujúcich predmetov a odborov:

* Zásady vedeckej práce, väzby: projektovanie – výskum – legislatíva – metodika – aplikácia v sociálnej praxi, vedecké formulovanie problému (opracionalizácia), právne a environmentálne aspekty sociálnej práce, etické a spoločenské stránky vedeckej práce, prezentácia výsledkov výskumov, rozvoj teórie študijného odboru a prínos pre prax;

* Schopnosti vedecky bádať a prinášať vlastné riešenia problémov v oblasti praktickej sociálnej práce a jej teórie;

Absolvent ovláda poznatky z teórie vedeckého poznania, z kvantitatívnych a kvalitatívnych výskumných metód vrátane spracovania dát, z metodológie sociálnej práce, z teórie sociálnej práce so zameraním na filozofické, etické, sociologické, zdravotnícke a iné aspekty sociálnej práce a z odbornej komunikácie v cudzom jazyku.

Študijná časť študijného programu doktoranda pozostáva najmä z aktívnej účasti na prednáškach, účasti na seminároch a z individuálneho štúdia odbornej a vedeckej literatúry zameranej na obsah dizertačnej práce. Prednášky a semináre sa spravidla končia skúškou. Individuálne štúdium odbornej literatúry sa môže rozčleniť do etáp, ktoré uzatvára školiteľ udelením určeného počtu kreditov.

V individuálnom študijnom programe sa uvádza zoznam predmetov dizertačnej skúšky vybraných zo zoznamu schváleného odborovou komisiou a zoznamu povinnej a odporúčanej literatúry, ktorú má doktorand preštudovať v rámci svojej individuálnej prípravy na dizertačnú skúšku. Individuálny študijný program doktoranda obsahuje aj termíny, v ktorých má doktorand absolvovať predmety a dizertačnú skúšku.

V rámci vedeckej časti štúdia doktorand rieši vedecko-výskumné úlohy a projekty v oblasti sociálnej práce. Ťažisko vzdelávacieho procesu v teoretickej rovine spočíva v individuálnej práci. Vo svojej výskumnej práci je študent doktorandského štúdia schopný aplikovať pojmy, princípy, štandardy a procedúry vedeckého výskumu a vývoja. Uvedené vedomosti dokáže vhodne aplikovať do svojej činnosti. To predpokladá veľmi dobrý prehľad doktoranda v odbornej literatúre.

Praktické zručnosti

Absolvent doktorandského štúdia sociálnej práce PF KU v Ružomberku z praktického hľadiska ovláda vedecké metódy výskumu: metódy a techniky sociálnej práce s orientáciou na terapeutickú, poradenskú, vzdelávaciu, makrosociálnu, prípadne inú oblasť sociálnej práce. Okrem toho sa zaujíma o vývoj resp. zdokonaľovanie a štandardizáciu metód a techník sociálnej práce a sociálneho výskumu, streetworku a rezidenčnej sociálnej práce, dokáže vymedziť vzťahy sociálnej práce s príbuznými študijnými odbormi a dokáže s nimi systémovo a vedecky spolupracovať.

Praktické zručnosti získa absolvent odboru na seminároch a cvičeniach, ale aj na konkrétnych hodinách predmetov odboru sociálna práca v rámci študijného programu a v zariadeniach sociálnej práce. Tieto slúžia na overenie si teoretických vedomostí doktoranda na preukázanie praktickej aplikácie teoretických vedomostí, narábanie s dostupnou a časovo aj odborne aktuálnou literatúrou a inými prameňmi. Uvedené zručnosti sú tiež využívané aj na odbornom a vedeckom seminári v rámci doktorandského štúdia.

Doktorandský stupeň štúdia vedie študentov k analytickému a syntetickému mysleniu, k získavaniu nových poznatkov a ich kritickému hodnoteniu, k argumentácii pri obhajobe vlastného názoru na problém. Absolventi sú schopní tvorivo využívať relevantné znalosti na identifikovanie, analyzovanie a riešenie problémov vzniknutých v rámci praxe v sociálnej práci, najmä tvorivým spôsobom uplatňovať pojmy, princípy a procedúry spojené s plánovaním, organizovaním a intervenciou v krízových situáciách. Absolventi odboru získavajú schopnosť vedieť výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti publikovať v podobe vedeckých prác, ale aj na inej odbornej a vedeckej publikačnej činnosti.

Profil absolventa

Absolvent doktorandského štúdia v študijnom odbore sociálna práca je schopný realizovať bežnú prax a riešiť problémy v rámci:

- * Výskumných projektov;
- * Špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej terapie, supervízie;
- * Sociálneho projektovania s orientáciou na riešenie makro i mikrosociálnych problémov napr. v rozvoji regiónov, aktívnej politiky zamestnanosti a pod.;
- * Tvorby koncepčných materiálov a metodických usmernení;
- * Tvorby modelov praktickej sociálnej práce;
- * Iniciovania, podporovania a realizovania štátnej sociálnej politiky a sociálnej zmeny v tíme s inými expertmi;
- * Riadenia sociálnej práce ako praktickej činnosti a výskumu;
- * Usmerňovania a koordinácie sociálnych projektov a programov.